



SOLI DEO GLORIA



EVANGÉLIUMI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

*A FELTÁMADÁSBA VETETT HITTEL KÍVÁNUNK MINDENKINEK
ÁLDOTT HÚSVÉTI ÜNNEPEKET!*



*„Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke ohajtva sejt:
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.”*

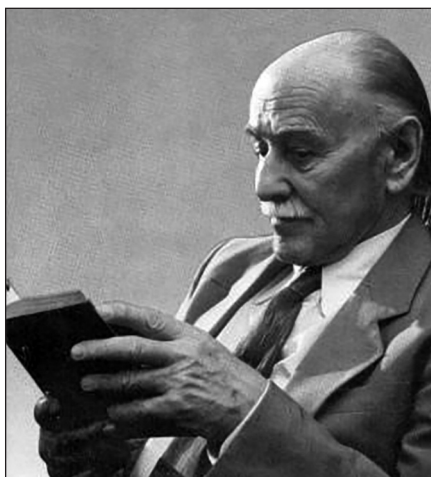
Berzsenyi Dániel így fogalmazta meg Fohász című versében a hit csodáját, ajándékát és egyben a korlátait is. Ez az evangéliumi folyóirat a közösségi életünk színterén igyekszik megjeleníteni ezt a csodát, ezt az ajándékot, és természetesen a gyarló ember szép törekvéseit. Az ebben való osztozásra hívjuk a kedves olvasókat és a szerzőket egyaránt.

MAJD NEM DEMOKRÁCIA...

Még néhány nap és újra a szavazóurnákhoz járulunk, hiszen demokrácia van. Mások inkább otthon maradnak és nem szavaznak, mert úgy is demokratikus. Pártok és egyéni jelöltek ezrei indultak választáson – mindannyian a demokrácia jegyében. A rendszerváltozás óta soha ennyi jelöltre nem lehetett voksolni; ennek alapján mondhatnánk azt is, példátlan demokrácia van Magyarországon. Mégis az elmúlt hetek közhangulata valahogy nem ezt tükrözi számomra. Lejárató kampányok tucatjai, a jó ízlés határát messze átlépő média beszámolók hevítették az amúgy is forrásponton lévő hangulatot a társadalomban.

Ez lenne valóban a demokrácia?! Ahol politikai megrendelésre születnek a másokat befektetíteni akaró cikkek, és ehhez boldogan társul a sajtó egy tekintélyes része? Vajon a mások tönkretétele, mindenféle törvényes elmarasztalás nélküli erkölcsi és anyagi ellehetetlenítése is része a demokráciának? Nem hiszem.

„Furcsa, amit mondok, de nem szeretem a demokráciát. A demokratikus embert, ha olykor-olykor akad belőle, szeretem, de magát a demokráciát nem. Éspedig azért nem, főként mert nincs. A követelmények, amelyeket támaszt, jórészt végrehajthatatlanok. Mint az írás szavai: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Ki képes erre? A demokrácia is tele van teljesíthetetlen föladattal. Csupa vágyalom, ami gyönyörű volna, ha igaz volna.



Benedek István professzor (orvos, író, művelődéstörténész) 1992-ben lett a Magyar Újságírók Közösségének (MÚK) tiszteletbeli elnöke. A MÚK alakuló ülésén – két évvel járunk a rendszerváltozás után – olyan bölcsességgel formált véleményyt a demokrácia árnyoldaláról, ahogyan arra csak kevesen képesek.

26 évvel ezelőtti gondolatai olyan megállapításokat tartalmaznak, amelyek ma is érvényesek. Sőt, ma érvényesek csak igazán!

Az alábbiakban változtatás nélkül közöljük Benedek Elek unokájának, Benedek Istvánnak az alakuló közgyűlésen elmondott, a tagság soraiban nagy visszhangot keltett beszédét. Hátha – ezt olvasva – néhányan elgondolkodnak azon, mi is a demokrácia lényege, és hogyan kellene működnie a sajtónak valamint a tágabb értelemben vett nyilvánosságnak Magyarországon.

*Dr. Szilvay Balázs
főszerkesztő*

Jogegyenlőség. Valahogy úgy vagyunk ezzel, ahogyan Anatole France mondotta: gazdagnak és szegénynek egyformán tilos a híd alatt aludni.

Népuralom. Ezzel meg, ahogyan Rousseau írta: csöcselékuralom (ochlokrácia) lesz belőle, hiszen a nép sokmindenre alkalmas, de uralkodásra semmiképp. S ki fölött uralkodnék egyáltalán? Népfenség alattvalók nélkül – ez lenne a demokrácia?

Szólásszabadság, sajtószabadság. Ha van, az a baj, ha nincs, az

is baj. Liberalizmus. Csalóka, mint minden izmus. Azért mindent mégse legyen szabad, nyaklóló nélkül, mindenkinek. Ki szabja meg, kinek, mit, hogyan szabad? Tolerancia. Tűrni, de meddig? És mindent? Akkor hol a szabadság, ha mindent el kell tűrnom?

Nagy hazugság ez, mindenestül. Akkor már a diktatúra tisztességesebb volt, mert nem tett úgy, mintha tisztességes volna. No persze azért nem vágyom vissza a diktatúrát, de egy-két

műfogását megőrizhettük volna. Mint ahogy a nyugati demokráciák is nagyon jól tudják, hogy vannak dolgok, amiket diktálni kell.

Nem is ez a fő baj. Hanem, hogy a népakarat nem a nép akarata. Mert akarat annyi van, ahány érdek, és az érdekek igen sokszor ellentétesek egymással. Ez idáig rendjén van, mivel másként nem lehet. A demokrácia egyszerűen oldja meg az ellentétes érdekek gondját: döntsön a népszavazás, érvényesüljön a többség akarata. Látszólag ennél semmi sem lehet igazságosabb, demokratikusabb, tisztességesebb. És mégse az. Nem kell példát mondanom rá, csak körülnézni. A népnek van szabadon választott parlamentje, önkormányzata, csomó polgármestere, és így néz ki az ország. A választópolgárok akaratából. Ez tagadhatatlanul a demokrácia eredménye.

De hogy is néz ki az ország valóképpen? Nem is olyan rosszul, mint a sok siránkozás és önócsárlás közt hinni lehetne. Megszabadult a szovjet irányítástól és katonaságtól, KGST-től, monopol-kommunizmustól és még sok egyébtől. 1992-ben gazdaságilag nem áll olyan rosszul, amilyennek sirja magát. Az egyoldali szegényedés mellett az állami s egyéni flanc meg pazarlás soha ilyen bőséges nem volt, mint ma. Miközben a sajtó naponta újra meg újra elsiratja az országot, kezdünk a lábunkra állni. Két puccsot már emberül kibírt az ország, remélhetőleg kibírja a most készülő harmadikat is.

Akkor hát mi a baj? Az, hogy senki nem érzi jól magát most, amikor végre mindenkinek jól kellene éreznie magát. Sokkal nagyobb nyomorúságokat élünk már át többször a történelem folyamán, és éppen a nehéz korszakokban tudott a nemzet összetartani, építkezni.

Most az a kevés ember, akinek fontos az ország sorsa, nemcsak a saját jóléte, nevetség tárgya lesz és háttérbe szorul. A pluralizmus éppúgy nem vált be, mint a népfenség elve.

Kell valaki, akire fölnéz és hallgat az ország népe. Kellenek vezetők, akikben meg lehet bízni – és kell nemzet, amely hajlandó bízni a vezetőiben. Az „alulról építkezés” a politikusok által kitalált rögeszme. Milyen lesz az a ház, amelyet egymással marakodó malterkeverők építenek föl, építómester nélkül, vagy éppen ellenére?

Pedig nekünk templomot kell építenünk, a nemzet ökomenikus katedrálisát, amelyben fajesd és valláskülönség nélkül ott hon van minden magyar. Ehhez el kell hallgatni a ricsajnak, megszűnni az ócsárlásnak és álszent siránkozásnak, fölhagyni az önérdékű követelődzéssel, letenni az egymás ellen fordított fegyvereket, kézbe venni az építés szerszámaint és dolgozni.

Jól-rosszul, de választottunk egy parlamentet, egy kormányt, most hagyjuk, hogy ezek irányítsanak bennünket, ne mi akarjuk irányítani őket, mert akkor tízezer felé szakadunk.

Nem vitatom el a kritika jogát, az önálló vélemény szabadságát, de tessék tudomásul venni, hogy a tudatunk hatá-

rozza meg a létünket, és a teljes tudatzavar, ami most kialakulóban van, alapjában rendíti meg a létünket.

A sok hamis szólam helyén valami nagyon fontos hiányzik ebből a félresikerült demokráciából: a tisztesség. A tisztesség nemcsak becsület, hanem becsülés is, ahogyan a szó maga mutatja: tisztelése annak, ami tiszteletre méltó. Ez hiányzik a sajtóból, ez a „médiáknak” keresztelt rádióból, televízióból. Maga az erkölcs, a tiszta erkölcs, mely, ha elvész, Róma ledől s rabigába görbed. Ilyen sors várna ránk? Meglehet. Berzsenyi mondta meg azt is: „Így a görög nép s Róma bölcsessége, melyet csudálva tisztelünk ma is, csak a tudósok székeiben lakott, a nép szemébe nem hatott sugára”.

Most mégis úgy teszünk, mintha a nép, az istenadta nép volna hivatva rendet tenni ott, ahol az ő nevében lopták ki a szemüket negyven éven át – s lopják ma is. „Sajtószabadság” nevében leokádni a tisztaságot nem nagy virtus. Sajtószabadság segítségével tisztességre tanítani, és nemcsak hirdetni, hanem vállalni is, nemcsak vállalni, hanem cselekedni is, nem önérdékért csupán, hanem a nemzetért, a fönnmaradásért, magáért a tisztességért – ez itt a dolgunk, és nem is kevés.

Kevesen vannak a tisztességre kiválasztottak. Föl kell kutatni őket, és a nyomukba szegődni, a sok demagógot messze elkerülni. És szilárdnak maradni a tisztességben: ez önmagában már majdnem demokrácia.”

ÜNNEP VAGY MUNKASZÜNET?

Afenti kérdés kapcsán szembesülünk azzal a tapasztalással, amely jön harsányan a környezetünkől és jöhet szelíden a bensőnkéből is, nevezetesen, hogy inkább tudunk szabadnapról, munkaszüneti napról, pihenő napról, mint ünnepnapról. Ez egy kortünet – munkahelytől és munkakörtől függetlenül –, amit látunk, és ami látszik rajtunk is. Igaz ez a történelmi ünnepekre és a vallási tartalmú ünnepekre egyaránt. Talán a családi ünnepek jelentenek egy kis kivételt. Ez utóbbiakra: születésnapokra, névnapokra, évfordulókra talán még van energiánk, kedvünk, figyelmünk, de évtizedekkel, évszázadokkal ezelőtti események pontosabb ismerete; az abban pozitívan szereplők, esetleg áldozatok előtti tiszteletteljes főhajtás; a készség, hogy követendő példaképeink legyenek, már nem olyan magától értetődő.

Tavaszi nemzeti ünnepünk

március 15-e, amivel, mint ünneppele a legtöbben nem törődnek. Pedig mennyire szerették volna eleink ünnepelni e napot és a szabadságharcot, amikor nem lehetett a Habsburgok vagy később a kommunisták miatt. Ma a többség nem fárasztja magát mindezzel, hiszen „ettől nem lesz több az asztalon”. És ez igaz is, ha csak az anyagi javakra gondolunk. S ha így viszonyulunk az ünnephez, akkor nincs is nemzeti ünnepünk március 15-én, csak – jó esetben – hosszú hétvégénk van. A legszerencsétlenebb ellentmondás pedig éppen abban van, hogy minél több/hosszabb munkaszünet kapcsolható egy ünnephez, annál nagyobb a kísértés, hogy az ünnep tartalmára, pláne annak közösségi megemlékezésére ne legyen időnk és igényünk.

Ebben az esztendőben ez a fölvetés különösen is fontos, mert számos nemzeti évfordulónk van a 170 éves március 15-e mellett: az 1. világháború befejezésnek centenáriuma, az 1948-as kommunista hatalomátvétel 70 éves évfordulója, és még sorolhatnám.

Persze joggal kérdezheti bárki, hogy miért kellene nekünk most a négy napból akár csak néhány percet is régmúlt események emlegetésével töltenünk. A válasz az, hogy nem kell, de javunkat szolgálja, ha azt tesszük, két okból is.

Az egyik az, hogy jelenünk elválaszthatatlan a múltunktól. Ma nem ez lenne a magyar nemzeti sorsunk, ha nem az a múltunk, ami volt. Voltak olyan események, amelyek okán most nehezebb, rosszabb a sorsunk és voltak olyanok, amelyek a jelenlegi állapotunkhoz pozitíve járultak hozzá. 1848. március 15-éje, a megelőző reformkorral és az azt követő – vérbefojtott – szabadságharcral nagyban hozzájárult ahhoz a demokráciához, társadalmi szabadsághoz, jóléthez és biztonsághoz, amiben élünk. Hogy mindezek ma is több sebből véreznek? Lehet, de ilyenek se lennének 1848-49 hősei/áldozatai nélkül. És mindazok, akik ennél jobbat szeretnének, éppen a tudatos ünnepléssel, megemlékezéssel, főhajtással tudják/tudnák elősegíteni azt.

És ez már a második okunk az ünneplésre, ami egyrészt emberi minőségünket táplálja, másrészt bevon egy közösség, a magyar nemzet felelős és aktív alkotó tagjai közé. Az itt idézett Petőfi vers minden szava erre hív. Hogy túl nagyok ezek a szavak? Igen, nagyon nagyok! Hogy ezt nem lehet mindenkiktől elvárni? Igen, nem lehet. De aki legalább a szándék szintjén megpróbálja ezeket a buzdításokat magára venni, az jó úton indul el a saját és a nemzetének java/érdeke szempontjából.

Petőfi e versének minden fölvetése és buzdítása aktuális. Olvassuk csak úgy, hogy közben a mindennapjainkra gondolunk. Ugyanakkor bármennyire is távolinak, élet-idegennek, megvalósíthatatlannak is tűnnek szavai, akkor is igaz az, hogy nincsen haza hazafiak nélkül. A hazafiság pedig a múltban gyökerezik, és a jelenben termi meg gyümölcseit.

Ezért jó, ha sokan vagyunk azok, akik március 15-én és az azt követő napokban nemzeti létünket ünnepeljük, és ezzel együtt éljük meg megérdemelt pihenésünket is.

Petőfi Sándor:
HA FÉRFI VAGY, LÉGY FÉRFI...

*Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne hitvány gyöngé báb,
Mit kény és kedv szerint lök
A sors idébb-odább.
Félénk eb a sors, csak csahol;
A bátraktól szalad,
Kik szembeszállanak vele...
Azért ne hagyd magad!*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited,
És ezt kimondd, ha mindjárt
Véreddel fizeted.
Százszorta inkább éltedet
Tagadd meg, mint magad;
Hadd vesszen el az élet, ha
A becsület marad.*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
Erős, bátor, szilárd,
Akkor, hidd, hogy sem ember
Sem sors könnyen nem árt.
Légy tölgyfa, mit a fergeteg
Ki képes dönteni,
De méltóságos derekát
Meg nem görbítheti.*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
S ne szád hirdesse ezt,
Minden Demosthenesnél
Szebben beszél a tett.
Építs vagy ronts, mint a vihar,
S hallgass, ha műved kész,
Mint a vihar, ha megtevé
Munkáját, elenyész.*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
Függetlenségedet
A nagyvilág kincséért
Áruba ne ereszd.
Vesd meg, kik egy jobb falatért
Eladják magokat.
„Koldúsbót és függetlenség!”
Ez légyen jelszavad.*

(Pest, 1847. január)



Sokaknak mindig is ünnep volt és lesz Nagypéntek,

ami immáron második éve szinte mindenkinek munkaszüneti nap Magyarországon. Amikor a képviselők tavaly csupán két tartózkodás mellett megszavazták a javaslatot, bizonyára egyikőjük sem gondolta, hogy ezzel a többség vallási, spirituális igényét, például a templomlátogatási vágyát szolgálják. Legtöbben bizonyára csak annyit gondoltak, hogy a 14.

munkaszüneti nap nem fogja fölborítani a nemzetgazdaságot. Vitathatatlanul voltak olyanok is, akik egész egyszerűen saját, családos, vagy barátos húsvéti wellnessének, kirándulásának az örövendetes meghosszabbodását látták a javaslatban. Kétség kívül néhány képviselő kifejezetten vallási, spirituális szempontok mentén is szavazott igennel. És

az utolsó csoportként gondolok azokra, akik nem is primer vallási megfontolásból, de nem is pusztán szabadságvágyból álltak a javaslat mellé, hanem érzik, vallják az áldozathozatal szükségességét a siker érdekében. Sőt, tudják azt, hogy igazi siker/győzelem nincs áldozat nélkül, és ami áldozathozatal nélkül elérhető, annak annyi is az értéke.

Mielőtt ezt részletezném, ifjúkori emlékeimmel és jelenkori tapasztalataimmal egy kicsit had támasszam alá a fönti megállapításaimat. A '60-as, '70-es években nem volt munkaszüneti nap a Nagypéntek, szülőfalum református temploma mindazonáltal tisztességesen megtelt. Hogyan? Úgy, hogy a sok TSZ-be kényszerített földműves egy része élvezett annyi szabadságot, hogy a tavaszi munkálatoakat úgy irányította, hogy Nagypéntek délelőtt templomba mehetett. A sok „maszek iparos” is egy kicsit a maga ura volt: bezárta a műhelyt, letette a pemzlit, a kőműves kanalat, fölállt a suszterszékről és egy órára elcsendesedett a templomban a reformátusok legnagyobb ünnepén. Emlékszem, hogy apámmal, aki a falunak „rettegett orvos” volt, Nagypénteken elmentünk a helyi étterembe ebédelni. Én rántott gombát kértem, apám pedig rántott húst. A pincérnő vett egy nagy levegőt és hozzá nagy bátorságot, és ezt „merte” mondani: „doktor úr, Nagypéntek van!” Ezután apám káposztás téstát evett. Szülőfalum sok polgára a kommunizmusban (így) ünnepelte a Nagypénteket. A tavalyi első munkaszünetes Nagypénteken azonban alig voltak többen az istentiszteleteken, mint korábban. Viszont bizonyára sokkal többen voltak a hotelokban, kiránduló helyeken, szabadidőcentrumokban. A lelkiismereti szabadság világában ezt tudomásul kell venni, de a két tapasztalás mindazonáltal sokatmondó.

A Nagypéntek egyetemes, kulturális üzenete: áldozathozatal nélkül nincs siker. Ez egy nagyon fontos és nagyon hangsúlyozandó igazság egy olyan világban, ahol a gyermekek többsége úgy nő föl, hogy majdnem mindent készen kap. Nagyon is ismeri a nem tagadószt, sokszor mondja, mert nem akarja azt tenni, ami abban a pillanatban nem az ő döntése. Ugyanakkor szinte sosem hallja, mert vagy az apa, vagy az anya, vagy a nagyszülő végül megengedi, vagy megteszi neki azt, amit akar. Hamar hozzászokik, hogy neki van igaza, hogy az iskolai konfliktusban a szülő a tanárral szembe is az ő igazát képviseli. Persze ez az általánosítás is sántít egy kicsit, de az biztosan igaz, hogy az állampolgári értékrendünk szerint problémamentes életet képzelünk a problémalegyező élet helyett. S aki ehhez nagyon ragaszkodik, később nem érti, hogy mások és mások gyermekei miért sikeresebbek, mint ő vagy az ő gyermekei. Bizonyára azért, mert ők nem elkerülték, megúszták a feladatokat, küzdelmeket, próbákat, hanem vállalták azokat. Élspórtolók, tudományos, művészeti kiválóságok, sikeres üzletemberek, vagy egyszerűen messziről is irigylésre méltó emberek regényesen tudnak beszélni arról, hogy mennyi áldozat van a sikerük mögött.

A saját sikerünkért hozott áldozatnál már csak az a szebb, ha másért tud valaki áldozatot vállalni. Minden édesanya ilyen, aki gyermeket vállal. Itt az áldás és áldozat ötvöződik, de ott van

nyilvánvalóan és bőven az áldozat. Az apák is ilyenek, ha jó apák. Sajnos a múltból több példát lehet hozni a másokért, eszmékért, az igazságért, a hazáért hozott áldozatokról, mint a mából, de ennek is mindig lesz helye, szüksége és példája a világban.

És ha már a szükségnél tartunk, térjünk vissza a Nagypéntek eredetére: amelynek lényege az isteni áldozat az ember megmentéséért. Mindig lesz ember, aki a bensőjében érzi az örökkévalóság vágyát, és így a szívében hordozza Krisztus nagypénteki áldozatát, aminek az áldása túlmutat a látható és mulandó világon a húsvéti feltámadás és örök élet felé. Az életünkben sok mindent elérhetünk, ha meghozzuk érte a szükséges áldozatot, vagy más meghozza ezt helyettünk és értünk. Viszont mindazok, akik nem pusztulásra és megsemmisülésre ítélték akarnak élni és végül eltűnni a semmiben, tehát akik beteljesedésre és örökkévalóságra vágnak, azok tudják, hogy ez egyedül Krisztus áldozatával lehetséges. Ezért voltak és lesznek mindig Nagypénteket ünneplők, függetlenül attól, hogy az munkaszüneti nap vagy sem. Most az. Segítsen ez a bölcs rendelkezés minden magyart abban, hogy e napon az isteni áldozatért hálával ünnepeljen, és ezzel képes legyen sajátjaként örömmel fogadni a húsvéti föltámadást. Ez a hálás nagypénteki és boldog húsvéti ünnep legyen mindannyiunkké!

Dr. Bóna Zoltán

„URAM, TANÍTS MINKET IMÁDKOZNI...”

Az Úr igéjének buzgó tanulmányozása mellett a 2018-as évre fontos országos egyházi ajánlás az imádkozás előtérbe állítása.

Az életünk minőségét meghatározza az Úrra figyelésünk a hit, remény és szeretet tükrében. E három közül a legfontosabb a szeretet. Cselekvő hit nélkül azonban nincs bennünk az Úr szeretete. A cselekvő hit egyik fokmérője pedig az, hogy mennyi időt töltünk imádkozással Urunk áldó karjaiban.

Az ige szerint Urunkhoz csak tisztán lehet és szabad meghallgatásért esedezni. A tiszta szívet is az Úr teremti meg bennünk, mielőtt imakérést helyez a szívünkre. Hithőseink imáira Urunk kettéválasztotta a tengert /2Móz. 14/, megállította a Napot és a Holdat az égen /Józs. 10/, bezárta az ég csatornáit három évig, majd megnyitotta azt /Jak. 5-17/, bezárta az oroszlánok száját és elvette a tűz egető erejét /Dán. 6/.

Az Evangéliumokból ismert előttünk, hogy Krisztus Urunk is sokat imádkozott, sokszor a tanítványoktól távol, hogy csak az Atyára tudjon figyelni. Kettesben volt Vele, hogy megismerje szent akaratát, és hittel feltöltődve elvégezze azt. Mennybemenele óta pedig mindig buzgón esedezik érettünk az Atyánál.

Mint örökösökre, a ránk bízott úri imádságban, a Miatyánkban pedig minden benne van, ahogy imádkoznunk kell. Minden benne van, amit hittel tennünk kell. Tudunk-e olyan tiszta szívet esedezni, hogy az összülők által el-

vesztett áldásokat újra megkapjuk? A tanítványok is példát mutattak nekünk, amikor egy szívvel, egy lélekkel imádkoztak, és mindnyájan megteltek Szentlélekkel. Bár nem az imádság buzdította a Szentleket, hogy Pünkösdkor leszálljon rájuk, hanem az imádság juttatta el őket oda, hogy részesei legyenek a csodának. Mi, mai tanítványok sem tudjuk másként elkérni Urunktól és elvégezni a ránk bízott feladatainkat. Akik azt gondolják, hogy igen, azok elfordultak az igazságtól.

Sokan talán azért maradnak távol az imaközösségtől vagy az egyéni imádságtól, mert kishitűen azt gondolják, hogy az ő távolmaradásuk senkinek sem hiányzik. Azt gondolják, hogy az ő jelenlétük nem old meg semmit. Tudni kell: igenis sok múlik rajtunk. Istenünk ugyanis az imádságot használja akarata elvégzésére. Tudni kell, hogy amit Urunk velünk akar elvégeztetni, azt senki más nem tudja megtenni. Vigyázzunk, ha elmulasztjuk a felkérés teljesítését, később talán meg sem kapjuk azt.

Láthatjuk, hogy minden imádság fentről kezdődik. Az Úr kér fel bennünket, hogy imádkozunk másokért, hogy áldást adjon nekik. Ilyenkor reményünk van abban, hogy értünk is felkér másokat buzgó könyörgésre. A tiszta szív megteremtése mellett ezt azoktól kéri szeretett Urunk, akik túlléptek az áldj meg Uram engem önimádságon/önimádsáson. Azoktól kéri Urunk, akik mernek bátran nagyobb dolgokat kérni, és eljutottak oda, hogy di-

csóítással és hálaadással kérjenek. Ilyenkor az imát számos csoda követi. Megszabadít, meggyógyít, elfordítja a veszedelmet, megnyitja az áldások tárházát.

Kedves Olvasó! E sorokat azzal a reménységgel adom kezeihez, hogy annak olvasása során Isten Szentleke felismerteti velünk, hogy a mi imádságunkra vár a mennyben a bennünket vezető Szentlélek és az Őt segítő nagy angyalsereg. Az angyalok is megállnak lélekmentő munkájukban, hogy figyeljenek ránk. Ismerjük fel, hogy a mi imádságunkra vár a földön – sok hitben erős lélek mellett – számos útját kereső és tusakodó lélek is. Higgyük el, Krisztus Jézusban megkaptuk az imádságra az örökségünket. Vegyük át ezt az áldást cselekvő hittel és szeretettel.

Fontos kérdés továbbá, hogy hogyan élünk két imádkozás között? Akik erős hittel tudnak kérni, azok az Úr segítségével az örök élet reményében élnek, akik pedig bár kérnek, de nem kellő bizalommal, azok az Úr kegyelméből élik földi életüket. Hogy melyik élet teljesebb, csak az tudja, aki mindkettőt megtapasztalta.

Adjunk hálát az Úrnak, hogy a gyülekezeti közösségünkben nem kell nélkülöznünk az imaközösségi áldásokat. Az imádkozásban való gyönyörködés és buzgalom pedig legyen édes gyümölcse az újjászületésnek, és jele annak, hogy a Szentlélek a szívünkben lakozik. Kérjük együtt szeretett Urunkat: „Uram, taníts minket imádkozni!”

*Balázs Gyula
missziói gondnok*

HÚSVÉT

A feltámadás az élet és a halál legnagyobb csodája. A feltámadás az élet győzelme és a halál halála. Nem lehet ezt ésszel fölfogni és nehéz a szívbe fogadni is. „Túl szép, hogy igaz legyen” – gondoljuk sokszor. De mégiscsak ez a keresztyén hit lényege. Ha ez nem hitünk alapja, akkor csorbul krisztusi létünk. Aki Krisztushoz tartozik, az Krisztus feltámadásához is tartozik.

Az alábbiakban ezt az igazságot hirdeti – az összes nehézséget sem tagadva – Csiha Kálmán nagytekintélyű, az elmúlt évtizedek erdélyi püspöke, haláláig a Kárpát-medence magyarjainak fáradhatatlan evangelizátora. Igehirdetésének rövidített változatát olvashatjuk. (B. Z.)

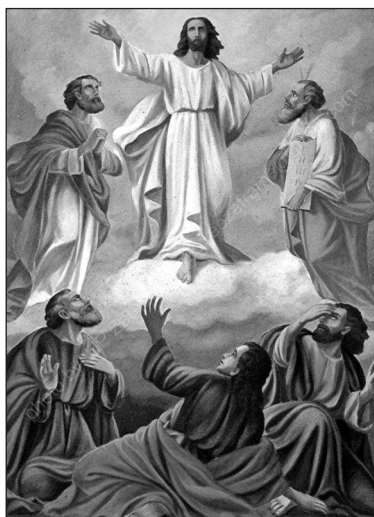
Alapige: Lukács 24,9-12.

A félelmet és a halált legyőző húsvéti evangélium az angyalok kérdésével kezdődik: „Mit kerestek a holtak közt az élő? Nincs itt, hanem feltámadott.” Az angyalok e kijelentése olyan szívvel-lelket megrendítő nagy esemény, hogy a húsvéti asszonyok nem tehetnek semmi mást, csak azt, hogy sietve szaladnak otthonuk felé, a jeruzsálemi gyülekezet felé, és visszatértükben boldogan elmondják mindenkinek, akivel találkoznak, a nagyszerű hírt: „Feltámadott az Úr!”. A húsvéti asszonyok remegve viszik mindazoknak, akik az Urat szeretették, édes Megváltójuk feltámadásának evangéliumát...

Amikor megnyílt Jézus sírja, amelybe – úgy vélték – örökre eltemették, akkor mélyen megrendültek az asszonyok, akik a halott Jézust keresték és az örökkön-örökké élő Urat találták meg. Amikor meghallották, hogy Jézus él, beleremegett azoknak szíve-lelke, akik úgy gondolták, hogy Jézust örökre elnémították, hogy elhallgatott végérvényesen a szeretet tanítása. Jézus feltámadásának hírét a remegő asszonyok hallván, és meghallván az angyalok üzenetét, boldogan sietnek az Úr tanítványaihoz.

Talán mindannyiunkat ért már ebben az életben valami kellemes

vagy kellemetlen megrendülés. Ilyenkor senki sem tehet mást, mint azt, hogy továbbviszi a hírt, továbbadja a megrendítő üzenetet. Így voltak az asszonyok is a Jézus Krisztus feltámadásának hírével. Boldog megrendüléssel újságol-



ták, híresztelték: a mi Urunk él! Az, akit teljes szívvel szeretünk, újra él; az, akit irgalmas Urunként igazán imádtunk, feltámadott. Az asszonyok minden vágya az, hogy elmondhassák; a mi Urunk él; az, akit teljes odaadással szeretünk, itt van közöttünk.

Nem tudom, téged, kedves testvérem, rendített-e meg már életed során az Úr? Akár ifjú, akár idős korodban, akár örömben, akár bánatban, akár egészségben, akár kórházi ágyon, rendített-e meg téged úgy az Úr, mint ezeket a

húsvéti asszonyokat? És ebben a megrendülésben befogadtad-e szívedbe azt az Urat, akinek sziklásírja szájáról messziről repült a kő? Mert életünk legnagyobb és legmegrendítőbb eseménye az, amikor szívünkbe fogadjuk megváltó Urunkat, a feltámadott, igaz Jézus Krisztust, amikor hitetlenségből hitre jutunk, amikor halálfélelmünkéből a feltámadás bizonyosságának hitére jutunk...

Itt, a templomban, a szószékről elhangzó imádságot és beszédet is rendkívül sok tusakodás és töredelem előzi meg, hogy emberi nyomorúságunk, hitetlenségünk közepette örömmel tudjuk elfogadni Krisztus Urunk boldogító evangéliumát, és ne tartsuk azt üres, hitető beszédnek. Evangéliumi bizonyágtételünk bizony csak akkor talál hitelre az emberek előtt, ha mögötte bizonyágtévő élet, szeretetben munkálkodó hit van. Szeretet nélkül a legszebb emberi beszéd sem más, mint zengő érc vagy pengő cimbalom szava; nem más és nem több számunkra, mint üres emberi beszéd.

Éppen ezért a mai húsvét reggelén arra tanít bennünket az Ige, hogy bizonyágtételünk mögött aranyfedetként álljon ott bizonyágtévő életünk, szeretetben munkálkodó szolgálatunk. Így

akár gyermekedhez, akár betegedhez és gyámolódhoz, akár más nyomorúságban élőhöz szólsz, beszéded hiteles és elfogadásra méltó beszéd lesz. Ha beszéded mögött ott van érző és együttérző szíved is, akkor az nem lesz üres és hiábavaló beszéd.

A húsvéti asszonyok Jézus feltámadásáról szóló beszéde kezdetben amolyan asszonyos beszédnek látszik. Miért? Azért, mert még a tanítványok is elfelejtették Jézus előzetesen elhangzott bejelentéseit közelgő szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról. Azért, mert Jézus előzetes bejelentéseinek beteljesülését nem hiszik el. Annyi akadály tornyosodott a tanítványok szívének ajtajában, hogy a nagy esemény bekövetkezésének pillanatában nem tudják megnyitni szívük ajtaját a feltámadás híre előtt.

Mi is így vagyunk Jézus feltámadásának örömeivel. Első és legnagyobb akadály: az eszünk. A egyszerű értelmünk, mely a legmélyebb gondolkodás útján sem juthat túl a halálon, a halál utolsó valóságán. A halál akadályá előtt mindannyian megtorpanunk. Gondolkodásunk segítségével nem tudunk áthatolni a halál akadályán.

Ezért nehéz Jézus feltámadását elfogadni. Ezért nehéz még a Krisztusban bízók számára is megnyitni szívüket a feltámadás evangéliuma előtt.

De aggodalmaink és kételyeink, félelmeink és borúlátásunk, fájdalmaink és könnyeink mind-mind a szívünk ajtaja elé tornyosuló akadályokat jelentik és növelik. Annyi minden gátolja azt, hogy a feltámadás és az

örök élet evangéliuma bejusson a szívünkbe.

A régi tanítványok egykor nem hittek az asszonyoknak, a feltámadás hírvivőinek. De vajon Jézus mai tanítványai hisznek-e a feltámadásról szóló örömeivel? Mert végső soron ma is a Jézus feltámadásában való hit a döntő. Mint egykor a tanítványoknak, úgy itt és most neked is személyesen kell válaszolnod a Jézus feltámadásáról bizonyosságot tevő örömeivel. Lelked mélyéig hatol le a téged kérdező Ige, személyesen megszólít téged, és szíved mélyén igennel vagy nemmel kell válaszolnod hívására.

Akkor, csak akkor van igazán húsvétünk, ha minden feltoronyosuló akadály ellenére megnyílik szívünk ajtaja és bejut szívünkbe Jézus feltámadásának öröme, ha befogadjuk szívünkbe magát a halálból feltámadott dicsőséges Urunkat. Jézus szava keres most is bennünket: harmadnapra feltámadok! Jézus szava keres most is szívünket: aki hisz énbenem, ha meghal is, él. Boldog az az ember, aki nem csak haláláig, nem csak a sírig hisz a feltámadott Jézus Krisztusban, hanem rendületlenül bízik és reménykedik abban, hogy Jézus személyesen az ő számára is elkészítette az örök élet koronáját. Természetesen nem hitünk érdeméért és nem jó cselekedeteink ellenszolgáltatásaként nyerjük el az örök élet hervadhatatlan koszorúját, hanem annak a Jézus Krisztusnak az érdeméért, aki meghalt a kereszten a mi bűnünkért, és aki feltámadt a megigazulásunkra. Ez az ingyen kegyelem műve és ajándéka.

Mennyivel jobban becsülnénk életünket, mennyivel kevésbé félnénk a haláltól, mennyivel könnyebben engednénk el egymás kezét a halál bekövetkezésének pillanatában, mennyivel bolderen készülnénk mennyi dicsőségünkre, ha a hit bizonyosságával tudnánk, hogy a halálból feltámadt Urunk érdeméért mennyi Atyánk örökkévaló hajlékában nekünk is örökkévaló otthonunk van. Mennyivel boldogabban lennénk életünk során, ha valóságosan befogadnánk szívünkbe Jézus feltámadásának evangéliumát, ha az nem tűnne számunkra olyan üres beszédnek, amit egymás vigasztalására szólnak ugyan, de sem az, aki mondja, sem az, aki hallgatja, nem hiszi és nem veszi komolyan azt...

A legtöbb embernek elejétől a végéig végig kell járnia a húsvéti hit lépcsőfokait. Legtöbben onnan indulnak el, hogy üres beszédnek tekintik a húsvéti evangéliumot, de Isten fokról fokra, lépcsőről lépcsőre vezeti őket a húsvéti hit teljes elfogadása és befogadása felé. Mindnyájunknak magunkban kell elkezdünk ezt a harcot. Mindnyájunknak önmagunk ellen, kételyeink és hitetlenségünk ellen kell kezdenünk a harcot. A Szentlélek segít ebben az igaz hitért folyó küzdelemben. Előbb csodálkozol, majd örvendezel azon, hogy Isten szerelmes fiában, az igaz Jézus Krisztusban szeret téged. Aztán megnyílik szíved Isten szeretete előtt, szívedbe fogadod a húsvéti evangélium dicsőséges Urát, és Péterrel együtt diadalmasan vallod: feltámadt az Úr, bizonynyal feltámadott! Ámen.

KRESZ GÉZA

A mentőszolgálat atyja

Az alábbiakban Nyáry Krisztián: Merész magyarok – Corvina kiadó 2015. 272. o. – című könyvének egyik „merész magyarját” mutatjuk be a könyv leírásának szerkesztett, rövidített változatával. (B. Z.)

A budapesti központi mentőállomás vadonatúj épületében még nem sokszor szólalt meg a vészharang, 1890 őszén az ügyeletes tiszt azonban percekig húzta a nagy katasztrófát jelző harangkötelet. Telefonon érkezett a hír, hogy a pesti Fémárugyárban kazánrobbanás történt, aminek következtében 14 munkás súlyosan megsérült. Az önkéntes mentők, az inspekciós orvos és a kisegítő személyzet fél perccel később már az órszobában gyülekeztek. A mentőszolgálat 44 éves igazgatója, Kresz Géza rövid eligazítást tartott, majd a ház három telefonkészülékén az irodisták értesítették a főváros valamennyi kórházát, hogy további orvosokat kérjenek a balesethez. Öt perc múlva nyolc életmentő készülékkel és magnéziumlámpákkal felszerelt lovas mentőkocsi vágatott a szerencsétlenség helyszínére. A kocsik sípja jelezte a járőkelőknek, hogy vészhelyzet van, utat kell engedni a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület járműveinek. Az értesítéstől számított negyedórán belül a helyszínen már ötvenfős szakszemélyzet látta el a sérülteket, majd gondoskodott azok kórházba szállításáról. Az



eredményes akció után egy órával az igazgató megírta jelentését a polgármesteri hivatalnak, és sajtóközleményt jutatott el a hírlapokhoz: minden sérültet sikerült megmenteni. Néhány évvel korábban – mindennemű szervezett mentés hiányában – a súlyos balesetet szenvedett munkások többsége szinte biztosan meghalt volna, s most Kresz Gézának köszönheték az életüket. Az orvostársadalom többségének ellenállása mellett, kitartó küzdelem után a semmiből

hozta létre a világ egyik legfejlettebb mentőszolgálatát. Nem fizetésért dolgoztak, céljuk egyszerűen a bajbajutottak megmentése volt. Kresz Géza rövid élete során nemcsak a magyar mentést szervezte meg, hanem kulcsszerepet játszott a kolera felszámolásában, számos közegészségügyi intézményt hozott létre, megszervezte a fővárosi tej- és anyatej-ellátást, valamint az elsősegélynyújtás oktatását is. Emellett meghonosította Budapesten a korcsolyázást, és létrehozta a városligeti jégpályát. Szinte mindig többen voltak, akik akadályozni próbálták a működését, mint ahányan támogatták.

Apja, Karl Kress borbélysegéd menekültként érkezett Pestre a poroszországi Merseburgból: fivérével együtt a sorozás elől szöktek keletre. Ebben az időben Mária Terézia rendelete szerint a borbélyok feladata volt, hogy a balesetet szenvedett polgároknak elsősegélyt nyújtsanak, a fiatal katonaszökevény erre is felkészülve nyitotta meg első üzletét. Hamar

kiderült azonban, hogy élelmes pesti orvosok pénzt adnak a rendőröknek azért, hogy az utcai sérülteket a borbély helyett hozzájuk irányítsák, ezért Karl Kress sebész- és szülésmesteri végzettséget is szerzett. Szervezett mentésnek még nyoma sem volt. Flór Ferenc orvos kezdeményezte ugyan egy mentőszolgálat létrehozását, de az ötletre senki sem fi-

gyelt. Lényegében a véletlenen múlt, hogy az utcai balesetek áldozatait bárki elvitte – akár orvoshoz, akár a borbély műhelyébe. Az ambiciózus menekült minderről közvetlen tapasztalatot is szerezhetett, hiszen érkezése után két évtizeddel már a pesti sebészek céhjének utolsó mestereként tevékenykedett. Egy pesti német lányt vett feleségül, hat gyermekük neve

a család lassú elmagyarodását is demonstrálja: Karl, Gustaw, Vilma és Izidor után Aladár és Geyza következett.

Az 1846-ban született legkisebb fiút már magyarosan írt formában, Kresz Gézaként írták be a Piarista Gimnáziumba. Sokáig nem úgy tűnt, hogy szorgalmával követni fogja apját: jegyei gyengék voltak, és egy diákcsinny miatt el is tanácsolták az iskolából. Az Evangélikus Gimnáziumban érettségizett, és végül sikerült bejutnia a pesti orvoskarra. 1871-ben Flór Ferencről, a magyar mentésügy apostolától vette át diplomáját. Nem sokkal később az idős professzort egy lóvasút halálra gázolta az egyetem előtt. Talán ez fordította Kresz Géza figyelmét az elsősegély és a szervezett mentés ügye felé, talán az a tény, hogy az utcai sérültekről ekkoriban lényegében senki sem gondoskodott. 1872-ben törvény törölte el az ellátásért addig felelős sebész- és borbélycéheket. A gyorsan népesedő városban mindennaposá váltak a közlekedési és építkezési balesetek, a sérültek sorsa pedig legfeljebb a járókelők jó szándékán múlt. Kresz Géza az egész életét annak szentelte, hogy minél több balesetet szenvedő vagy beteg ember kapjon minél előbb szakzerű ellátást. Nem vállalt orvosi praxist, hanem tisztiorvosként helyezkedett el Budapest V. kerületében.

1884 decemberében Könyves Kálmán ismertette először a Budapesti Önkéntes Mentő Társaság megalapításának részletes terveit. Az ötlet itt már befolyásos támogatókra talált, de az orvostársadalmat továbbra sem sikerült meggyőzni. Pedig Kresz Géza már elismert ember volt: egy országos kiállításon élelmiszer-ha-

misításokat leleplező eljárást mutatott be, s ezért megkapta a Ferenc József-rend lovagja címet. 1885-ben újra a szélesebb nyilvánosság elé állt, és „A mentés és első segély szervezése a fővárosban” című könyvében keserűen vázolta az áldatlan állapotokat: „Keritenek két csavargót, aki éppen közelben ácsorgott, a legjobb esetben két targoncást, azok aztán szép csendesen odaballagnak a szerencsétlenség színhelyére, (...) a sérült ott kínlódott egy sereg bámészkodó csoport közepén, akik között nem akadt vagy egy is, ki a szenvedő betegnek csak a fejét képes volna megtámasztani, anélkül, hogy újabb fájdalmat okozzon neki (...) aztán a két avatatlan ember összerángatva, összetörve, sok kínlódás után beleteszi, szerencse, ha bele nem ejti a beteget a kosárba.” Első segély rögtöni életveszélyben című illusztrált kézikönyvében pedig a kollégáit szólította meg: „Ne higgyétek t. kartársaim, hogy önségély ismerete bármi általánossá is lesz, csökkentené az önök tekintélyét, ellenkezőleg.”

Az áttörést végül egy véletlen hozta meg. 1885-ben országos hírré vált, hogy Temesváron fényes nappal, emberek százainak szeme láttára vízbe fulladt egy ember, mert senkitől sem kapott segítséget. A bánsági város vezetői bejelentették, hogy önkéntes mentőegyesületet alapítanak. Amit Kresz Géza röpiratai és könyvei nem tudtak elérni, azt elérte ez a hír: a fővárosiak önértéket sértette, hogy vidéken előbb lesz mentőszolgálat, ezért az újságok elkezdtek követelni a tisztiorvos javaslatának megvalósítását. Így esett, hogy 1887. március 20-án 150 ember részvételével tartottak értekezletet Kresz Géza

programjáról. A jelen lévő hivatalnokok, orvosok, ügyvédek, tűzoltótisztek eldöntötték, hogy megalapítják a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesületet (BÖME), a javaslattétőt pedig megválasztották az előkészítő bizottság elnökének. Kresz mozgósította bécsi (szabadkőműves) kapcsolatait, és induló felszerelésként egy mentőkocsit, hordágyakat, mentőszekrényt szerzett a császárvárosból. Az egyesület májusban tartotta első közgyűlését, s Kresz bebizonyította, hogy a szervezőmunka diplomáciai részéhez is ért. A BÖME elnökének Andrassy Elemér gróftól kérte fel, az egyesület védnöke József Főherceg lett, az alelnökök pedig a város alpolgármestere és tisztiorvos, Kresz pedig megelégedett az igazgatói posztal.

Az első sikeres mentések hatására hamarosan robbanásszerűen megnőtt az igény a szolgáltatásra. Az ügyeletet vállaló medikusoknak egy nagyobb lakást béreltek a belvárosban, megkezdődött az első laikus tanfolyamok szervezése, de új eszközök beszerzése is szükségessé vált. A megnövekedett költségeket a tagdíjakból már nem tudták előteremteni, ezért Kresz a fővárostól kért támogatást. Egy új törvény egyébként a helyhatóságokat kötelezte a mentés biztosítására, így a városatyákban fel se merült, hogy Kresz mentőszolgálatát lemásolva saját szervezetet alapítsanak, ám belátták, hogy ezzel elveszítenék a lelkes önkénteseket. Egy évvel az alapítás után mégis úgy tűnt, hogy az egyesület csődbe megy. Végül Kresz változatos adománygyűjtő programok, jótékonyági bálók, reklámajándékok és sorsjátékok segítségével kivezette a szervezetet a válságból.

„MINDEN GONDOTOKAT ŐREÁ VESSÉTEK...”

Ilyenkor, kora tavasszal egyesek még az utolsó sítűjükkre készülnek, mások viszont már a nyári szabadság helyét keresik a térképen. Néhány éve még mindenféle fenntartás nélkül válogathattunk az úti célok között, mára azonban különös szempont lett a biztonság. Egy tudat alatti „félsz” is befolyásol minket a desztináció kiválasztásában, mióta – kis túlzással – mindennapos lett a bevándorlók okozta atrocitás Európa nyugati felén. Bevallom, én is kicsit félve tervezgettem tavaly ilyenkor a családi nyaralást. Régi vágyam volt eljutni Párizsba, a kontinens egyik kulturális és történelmi centrumába. Két idősebbik gyermekemmel készültem nekivágni az útnak, ráadásul autóval. Sokan óva intettek, mondván, nem kellene gyerekkel olyan helyre menni, amely időről időre

terrortámadástól hangos. Oly sokan és oly gyakran mondogatták ezt, hogy idővel magam is elbizonytalanodtam: tényleg felelőtlen szülő vagyok, ha olyan helyre viszem a gyermekeimet, amely hemzseg a bevándorlóktól, s ahol vélhetően nagyobb kockázatnak teszem ki őket, mint mondjuk a Velencei-tó partján. Miközben

ezen tűnődtem, eszembe jutottak Péter apostol szavai: „Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok” (1Pt 5,7).

A hívő embert – a többi között – az különbözteti meg másoktól, hogy nem gondolja, hogy sorsa kizárólag a saját kezében van. Hiszi, hogy ha imádsággal fordul a Teremtőhöz és arra kéri, vigyázzon rá és családjára, akkor Ő hatalmánál fogva képes és kész bármilyen nehéz helyzetben oltalmat nyújtani. Én is így tettem: imádságban kértem a Gondviselőt, hogy adjon szá-

Úrnak, hogy vigyázzon ránk az úton. Másnap nyakunkba vetjük a várost, és reggeltől estig jártuk a nevezetességeket. Közben megannyi rendőrt, harckocsit és katonát láttunk, akik a járókelők biztonságát voltak hivatva szolgálni. Miután elsőfokú terrorkészültség volt Párizsban tavaly nyáron, valóban látványos biztonsági erőkkal találkoztunk lépten-nyomon. Újra és újra kértem Istent, vigyázzon ránk és környezetünkre, s ne engedje, hogy bántódásunk essen a francia fővárosban.

Az Eiffel-toronytól a Dalí-ig, a Louvre-tól az Invalídusok dómjáig mindenhol aprólékos ruhaátvizsgálásnak vetettek alá bennünket, amelyek alkalmával már-már én is ösztönös félelemmel pillantottam a mellettem vetkőző arab férfiakra.

Aztán megint Péter apostol szavai jutottak eszembe és az,

hogy mindannyian Isten kezében vagyunk. Ezután már nem aggódtam sorsunk miatt, inkább hívő, imádságos lélekkel éltük napjainkat Párizsban. Nyugodt lélekkel hajóztam 11 éves Ágnes és 13 éves Bence fiammal a Szajján, sétáltunk napnyugtakor a Champs-Élysées-n, majd indultunk éjszakai kilátóútra az Eiffel-toronyba.



Családi szelfi a Szajján

munkra biztonságos utat, s hozzon épségben haza mindannyiunkat.

Szükségünk is volt a támaszára, mivel csaknem kétezer kilométert vezettem egymagam a 10 nap során, s két kiskorú gyermekem életéért tartoztam felelősséggel...

Párizsba érkezvén nem mulasztottam el hálát adni az

Másnap pedig kezdtük előlről a felfedezőutat, más úti célokkal.

A hazaút is zökkenőmentes volt. Dunavarsányba érve elmondhattam, hogy egyetlen erős fékezés és veszélyes közlekedési pillanat nélkül tettük meg a távot.

Másnap dolgozni indultam Szigetszentmiklóstra. Az 51-es útra kifordulva hallom a Laki-hegy Rádióban, hogy Kiskunlacháza közelében reggel halálos baleset történt, ami miatt

Jóisten igenis meghallja és meghallgatja minden szavunkat. A másik fontos bizonyosság, hogy a hit legyőzi a félelmet, s félelem nélkül élni a legnagyobb kegyelmi ajándékok egyike.

Két nappal később a hírekben olvastam, hogy egy muszlim férfi késsel támadt az Eiffel-toronymnál az ott szolgálatot teljesítő katonák egyikre, de hála Istennek, senkinek nem esett bántódása, a támadót si-

azt is látnunk kell, hogy minden napunk ugyanilyen kegyelemben telik, amelynek végén álomra hajtjuk a fejünket. Hálát mégis elfelejtünk adni érte, rosszabb esetben nem is érezzük szükségét annak, hogy a nap végén megköszönjük Istennek, hogy megtartott minket és családjunkat. Nos, ha valami, akkor az imádkozás hiánya a nagy felelőtlenség életünkben, nem pedig útnak indulni Párizsba.



A Trocadéro, háttérben az Eiffel-toronyal

hosszas torlódásra kell számítani. Ugyanezen a napon délután, hazafelé tartva szembesülök teljes útzárral az 51-esen, ahol baleseti helyszínelés miatt állt – aznap másodszor – a forgalom.

Sok mindent megértettem azon a napon... Elsőként újra megerősítette bennem az imádság fontosságát, mert a

került időben lefegyverezni. Épp azon a helyen történt a támadás, ahol 4 nappal korábban mi is épp sorban álltunk. És ha a Gondviselés azt akarta volna, hogy mi legyünk a támadás célpontjai, hiába próbáltuk volna „kicselezni” Őt. Valamiért ott és akkor kegyelemmel volt teljes az életünk, amiért hálával tartozunk. Ugyanakkor

A feltámadás ünnepéhez közeledve azt kívánom mindenkinek, hogy találja meg életében azt az élményt, amelyből példát merítve megérti a háladás fontosságát. És ha így tesz, holnaptól félelemtől mentesen válthatja valóra akár a legmerészebb álmait is.

*Dr. Szilvay Balázs
gondnok*

MILYEN LEGYEN EURÓPA JÖVŐJE?

Ezzel a címmel készített az Európai Egyházak Konferenciája egy átfogó tanulmányi dokumentumot, amelyben ennek a kérdésnek a különböző aspektusait vizsgálta meg azzal a szándékkal, hogy nevezett szervezet tagegyházai és tagszervezetei reflexióit kérje, hogy aztán 2018 júniusában, nevezett ökumenikus szervezet újvidéki Nagygyűlésén egy átfogó, és a Nagygyűlés által elfogadott dokumentumnak szolgáljon mindez hiteles alapjául.

Az úgynevezett „európai projektum” sajnálatos módon hazánkban és a környező országokban már elvesztette azt a vonzó hangulatát, amely a 2004-es csatlakozáskor még uralkodó volt. Ugyanakkor ez a történet nem érhet itt véget, és nem is csontosodhat meg ebben az állapotában.

Pál apostol meghívásával és e szolgálat vállalásával indult a projektum – Európa keresztyén missziója –, és annak nem akkor lesz vége, amikor az emberek, például „a brüsszeli bürokraták saját szerepüket elrajzolja” mindent elrontanak, hanem akkor, amikor Isten mindent kegyelmesen helyreállít. És sokan vagyunk, akik számára nem csak szólam az Isten mindenhatósága, hanem remény is. És ilyen emberek már ezen fáradoztak 1959-ben, amikor nyugati kezdeményezés alapján létrejött az Európai Egyházak Konferenciája. Fő feladata az volt, hogy a hidegháborús hangulatban a Vasfüggönyön olyan réseket üssön, amely lehetővé teszi a párbeszédet Kelet- és Nyugat-Európa egyházai között, és amelyek alkalmasak a keleti egyházak különféle segélyezéseire is. Az európai projektum sok-sok áldást hozva ebben az egyházi/ökumenikus formában is működött. A következő nagy álló-

másoknak az Európai Ökumenikus Nagygyűléseket tekinthetjük: 1989-ben Bázelen, 1997-ben Grazban és 2007-ben Nagyszébenben. Ezek mind azt illusztrálják, hogy az európai római katolikus, protestáns és ortodox egyházak napirendjén már egy emberöltő óta ott vannak Európa sorskérdései.

De egy kicsit lépünk vissza az időben. Az intézményes európai projektum, tehát az Európai Unió német, olasz, belga és francia kezdeményezői, alapító atyái nyilvánvalóan a béke megőrzését tekintették legfontosabb célkitűzésüknek. Ennek föltétele azonban egy gazdasági közösség lépcsőzetes létrehozása volt. A Vasfüggöny innenső oldalán az 1950-es évek elejétől mindenki, kivéve az elvakult kommunistákat, ebbe a közösségbe akart tartozni. Ebben a folyamatban az egyházak Genfben, Rómában, Brüsszelben és Strasbourgban is komoly lobbytevékenységet folytattak azért, hogy a tipikus és az alapító atyák által is sokat emlegetett biblikus alapértékek meghatározók maradjanak. Könyvtárnyi irodalma van ennek a lobbytevékenységnek számos szervezet részéről, amelyek valamilyen módon kötődtek a két nagy egyházi szervezethez, az Európai Egyházak Konferenciájához (protestáns és ortodox) és a Püspöki Konferenciák Európai Tanácsához (római katolikus). E tevékenység mögött két elvi húzóerő működött/működik. Az egyik Robert Schumann alapító mondta: „Európa vagy keresztyén lesz, vagy nem lesz! A másikat Jacques Delors, az Európai Bizottság egykori elnöke mondta: „Higyenek nekem, nem fogunk Európával sikerrel járni kizárólag a jogi szakértelmünkre vagy a gazdasági

képességeinkre alapozva. Ha nem sikerül lelkeséget adnunk Európának... szellemet és értelmet, akkor kudarcot vallottunk.”

Ezzel a háttérrel kell látnunk a többnyire Európán kívül generálódó konfliktusoknak, válságoknak, kríziseknek a lecsapódását Európában. A valóságot nemcsak a jelenségek és a kihívások felől kell vizsgálnunk, hanem mélyebb ok-okozati összefüggéseiben is. A magyarok többségének Európáról a parttalan, keresztyén- és nemzetellenes liberalizmus, a migráció kezelhetetlensége, és a terrorizmus kivédhetetlensége jut az eszébe. És mindezen nem csodálkozhatunk, mert igaz is. De nemcsak ez igaz, s jó dolog, ha ezeknek az orvoslása nemcsak a jelenségektől motiváltan, hanem az eredeti célkitűzésektől, a globális távlatoktól és nem utolsósorban a morális/teológiai szempontoktól is szellemileg táplálva kíséreltetik meg.

Európával kapcsolatban tehát nem csak bosszankodni és reménytelenkedni lehet, hanem imádkozni is lehet(ne) érte. Továbbá a hittükön megmért véleményalkotással lehet(ne) Európa népeinek a fülébe kiáltani mindazt, amit sajnos többségükben – a magyarok is – elfelejtettek. Sokan dolgoznak ezen a kiáltványon, üzeneten. Bár csak megáldana minket a Szentlélek a hitnek és bölcsességnek azzal az ötvözetével, amely elegendő lenne, hogy Európa keresztyén egyházai összehangoltan és sikeresen hitre, reményre, szeretetteljes cselekedetre, jövőt építő együttélésre buzdítanák az európaiakat.

Ez év nyarán nagy lehetőség nyílik erre Újvidéken. Bár csak megragadnánk. Ezért érdemes Európa minden zugában imádkozni.

Dr. Bóna Zoltán

AZ ÉN HÁZAM AZ ÉN VÁRAM?

Gyermekkoromban egy vándorfotográfus járta a környékünket, lefényképezte a házakat, majd pár nap múlva a kész képet kínálta jó pénzért a tulajdonosoknak. A portékáját azzal próbálta még vonzóbbá tenni, hogy a képeket egy „Az én házam az én váram” feliratú papírborítóba helyezte. Édesapám is megvette a képet és büszkén mutatta, hogy milyen fotó is készült a házunkról. Ekkor találkoztam először „az én házam, az én váram” közmondással. Évekig újra meg újra kezembe került ez a kép, s gyermekként hittem is a felirat szerinti közhelyes igazságot.

Később hallottam, hogy ez egy angol közmondásnak (my house is my castle) a magyarázata, és ebből arra is következtettem, hogy ez a felfogás a „házunkról és várunkról” nem kizárólag magyar sajátosság. Felnőttként nem foglalkoztam ezzel a kérdéssel, a többséghez hasonlóan természetesnek tekintettem, hogy a mások kerítésén, kapuján, aj-

taján belüli világhoz nincs, vagy legalább is csak nagyon korlátozottan van közünk. Vendégként persze megnyitgatnak előttünk az ajtók, a jelképes várfalak, de ekkor is csak néhány órára, legfeljebb pár napra.

A közelmúltban úgy alakult az életünk, hogy „házunktól és várunktól” meg kellett válnunk, és néhány hónapra szálást kellett keresnünk. Tudtuk, hogy csak 5-6 hónapról van szó, és képesnek éreztük magunkat, hogy ezt az átmeneti időszakot bérlokként töltsük el valahol. Arra viszont nem számítottunk, hogy ilyen rövid időre egy bérbeadó sem akar szerződni, ráadásul – sokféle ok miatt – szerettünk volna régi lakóhelyünk közelében maradni. A költözés ideje már megvolt, de azt még nem tudtuk, hogy hová mehetnénk, ezt a gondot és bizonytalanságot barátainkkal, ismerőseinkkel is rendre megosztottuk. Az egyik ilyen beszélgetés során mostani vendéglátóink is megkérdezték, hogy „és hová fogtok költözni”? Tréfásan fe-

leltem, hogy „talán hozzátok, mert sehol nem találunk alkalmas helyet”. És ekkor olyan meglepetés ért, amire nem számíthattunk „az én házam az én váram” világában: ugyanis a felelet az volt, hogy „rendben, beszéljük meg...”

Három hónapja vendégeskedünk barátaink házában, és ebben a három hónapban nem csak menedéket kaptunk, de olyan példát is, ami erősíti – gyakran megbicsakló – hitünket az emberi jóságban, az önzetlenségben, a keresztyéni testvériségben. Amikor a világban manapság bezárkózást, bizalmatlanságot, sőt, gyakran gyűlölködést kell tapasztalnunk, találkoztunk a nyitottság, bizalom és szeretet őszinté megnyilvánulásaival.

Történetünk is jól példázza, hogy nem a házunkat kell védennünk, és nem a házunk véd meg bennünket. Igazi kősziklánkat és védővárunkat máshol kell keresnünk. És aki megtalálja az igazi védővárat, az nem fél beengedni másokat sem a házába, az életébe.

Dr. Csizmadia Zoltán

IMPRESSZUM

SOLI DEO GLORIA – evangéliumi, közéleti folyóirat. Ingyenes, időszaki kiadvány

Kiadó: SDG Közösség • **Főszerkesztő:** Dr. Szilvay Balázs

Szerkesztőbizottság: Csobolyó Katalin, Dr. Bóna Balázs, Kun László, Veres Enikő

Készült: az Ex-Kop Nyomdaipari Bt. gondozásában • **Példányszám:** 800

Cikkek leadása: folyamatosan, a szilvay.balazs@freemail.hu e-mail címen

Honlap: www.dunavarsanyireformatusok.hu

A REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG ÉS A SOLI DEO GLORIA KÖZÖSSÉG ESEMÉNY-NAPTÁRA

Március 25.	10 óra	Virágvasárnapi zenés istentisztelet	– Ref. Templom
Március 26.	7.30	Nagyheti bűnbánati áhítat	– SDG Köz. Ház kápolnája
Március 27.	15 óra	Kézműves családi délután	– SDG Köz. Ház
Március 27.	18 óra	Nagyheti bűnbánati áhítat	– SDG Köz. Ház kápolnája
Március 28.	18 óra	Nagyheti bűnbánati áhítat	– SDG Köz. Ház kápolnája
Március 29.	18 óra	Nagycsütörtöki eucharisztias it.	– Ref. Templom
Március 30.	10 óra	Nagypénteki ünnepi istentisztelet	– Ref. Templom
Március 31.	18 óra	Nagyszombati bűnbánati istentisztelet	– Ref. Templom
Április 1.	5 óra	Hajnali feltámadási istentisztelet irodalommal, ételáldással, szeretetvendégséggel	– SDG Köz. Ház
Április 1.	10 óra	Húsvéti úrvacsorás istentisztelet	– Ref. Templom
Április 2.	10 óra	Húsvéti úrvacsorás istentisztelet	– Ref. Templom
Május 10.	18 óra	Áldozócsütörtöki istentisztelet	– Ref. Templom
Május 10.	18:30	Konfirmációi vizsga, szeretetvendégség	– Ref. Templom
Május 13.	10 óra	Konfirmációi fogadalomtétel az úrvacsora megünneplésével	– Ref. Templom
Május 19.	18 óra	Pünkösdi bűnbánati istentisztelet	– Ref. Templom
Május 20.	10 óra	Pünkösdi úrvacsorás istentisztelet	– Ref. Templom
Május 21.	10 óra	Pünkösdi úrvacsorás istentisztelet	– Ref. Templom
Június 3.	10 óra	Városnap ünnepi istentisztelet	– SDG Köz. Ház
Június 17 – június 22.		Napközis építőtábor	– SDG Köz. Ház
Augusztus 19.	18 óra	Bűnbánati istentisztelet	– Ref. Templom
Augusztus 20.	10 óra	Újkenyéri, hálaadó istentisztelet	– Ref. Templom
Augusztus 25.	9 óra	Erdélyi Sportnap	– SDG Köz. Ház
Szeptember 2.		Családi nap ápokai istentisztelet-látogatással, lacházi, kisdunai kerti partival	

A Református Templomban minden vasárnap 10 órakor istentiszteletet tartunk,
s azzal egy időben gyermek-istentiszteletet is.

A Soli Deo Gloria Közösségi Házban minden hétfőn 7:30-kor 20 perces
hétkezdi áhítatot tartunk.

A Soli Deo Gloria Közösségi Házban minden kedden 17.30-kor bibliaórát tartunk.

A fenti istentiszteletekre, rendezvényekre, programokra minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!

További információ

a 06/20 914-3893-as telefonszámon, vagy

a dunavarsany.ref@gmail.com e-mail címen és a www.dunavarsanyireformatusok.hu oldalon kapható.

A Soli Deo Gloria Közösségi Ház kolumbáriuma iránt érdeklődni
a 06/20 914-3893-as valamint a 06/30 637-8170-es számon lehet.